

Beslut

efter kvalitetsgranskning av arbetet med
individuella stödinsatser i gymnasieskolan vid
Tornedalsskolan i Haparanda kommun

Inledning

Med anledning av den rådande situationen med risker för smittspridning av Covid-19

Skolinspektionen är medveten om att många skolor i dagsläget är påverkade med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Om du som huvudman behöver längre uppföljningstid kontakta Skolinspektionen för prövning.

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Tornedalsskolan avseende verksamhetens kvalitet inom arbetet med individuella stödotsatser i gymnasieskolan. Syftet med denna kvalitetsgranskning är att granska i vilken utsträckning gymnasieskolans individuellt inriktade stödarbete präglas av att tidigt uppmärksamma och kartlägga stödbehov och få till stånd effektiva stödåtgärder i alla år och lärmiljöer genom hög elevdelaktighet i stödarbetet. I granskningen läggs särskilt fokus på mentorns roll i arbetet.

Läsanvisning

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom det granskade området vilket beskrivs i bilaga 2. Granskningens författningsstöd återfinns i bilaga 3. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Tornedalsskolan i följande utsträckning:

I vilken utsträckning kännetecknas skolans stödarbete av skyndsamhet, hög elevdelaktighet och en helhetssyn på elevens skolsituation?

Skolinspektionen bedömer att skolans stödarbete *i låg utsträckning* kännetecknas av skyndsamhet, elevdelaktighet och en helhetssyn på elevens skolsituation.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande delar.

- Rektorn behöver se till att relevant information om elevers individuella stödbehov från överlämnande grundskola ges till berörd personal i god tid och att informationen används för att förbereda mottagandet av eleven. I detta ingår även att se till att samtlig berörd personal från elevhälsan deltar i arbetet.
- Rektorn behöver se till att elevers stödbehov i samverkan uppmärksammas, kartläggs och utvärderas samt att information om stödinsatser skyndsamt meddelas berörd personal.

I vilken utsträckning styr och stödjer rektor mentorernas arbete med sikte på att skyndsamt uppmärksamma och samordna elevernas stödbehov i utbildningen som helhet?

Skolinspektionen bedömer att rektorn *i flera delar* styr och stödjer mentorernas arbete med sikte på att skyndsamt uppmärksamma och samordna elevernas stödbehov i utbildningen som helhet *men utvecklingsområden finns*.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del.

- Rektorn behöver se till att det finns goda förutsättningar och rutiner för mentorerna att förmedla information om elevers stödbehov till alla berörda.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 1 december 2021 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena och resultat av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se
Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 400–
2020:1859) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning kännetecknas skolans stödarbete av skyndsamhet, hög elevdelaktighet och en helhetssyn på elevens skolsituation?

I detta område granskas i vilken utsträckning stödarbetet i gymnasieskolan bedrivs med kvalitet i fråga om att skyndsamt uppmärksamma, kartlägga och se till att relevanta stödinsatser kommer till stånd i alla delar av elevens utbildning genom reell elevdelaktighet i stödarbetet.

Skolinspektionen bedömer att skolans stödarbete i *låg utsträckning* kännetecknas av skyndsamhet, hög elevdelaktighet och en helhetssyn på elevens skolsituation.

Skolinspektionens granskning visar sammanfattningsvis att skolan har viss struktur för att ta emot information från överlämnande grundskolor, men informationen som ges omfattar inte alltid elevers stödbehov. Granskningen visar vidare att skolan delvis använder informationen från överlämnande skolor för att förbereda mottagandet av eleverna. När det gäller arbetet att kontinuerligt uppmärksamma elevers stödbehov visar granskningen att skolan delvis saknar rutiner och systematik. Av intervjuer med lärare, mentorer och specialpedagogen framgår att arbetet med att uppmärksamma stödbehov sker sporadiskt av enskilda lärare och att det saknas en övergripande struktur som säkerställer att elevers stödbehov alltid uppmärksammas. Granskningen visar även att skolan uppmärksammar olika sorters stödbehov och till viss del uppmärksammar skillnader i stödbehov mellan olika elevgrupper. Det framgår även av granskningen att skolan delvis arbetar med att kartlägga elevers stödbehov, men att det saknas organiserade forum för när och hur samverkan kring kartläggningen ska ske. Dessutom visar granskningen att skolan saknar strukturer för att säkerställa att beslut om elevers stödinsatser skyndsamt når alla berörda. Slutligen visar granskningen att skolan till viss del har strukturer för att kontinuerligt utvärdera elevers stödinsatser och att eleverna då är delaktiga vid utvärderingen.

Skolans arbete med att systematiskt, strukturerat och aktivt ta emot och använda information från överlämnande skolor

Granskningen visar att skolan har viss struktur för att ta emot information från överlämnande grundskolor, men informationen som ges omfattar inte alltid elevers stödbehov. Av inkommen dokumentation och av intervjuer med lärare, rektorn och specialpedagogen framgår att skolan på vårterminen tar kontakt med grundskolorna och ber dem överlämna dokument för elever med stödbehov. Skolan har sedan en överlämningskonferens med överlämnande skola där skolläda, mentorer

och elevhälsoteamet (EHT) från gymnasieskolan samt rektor och EHT från överlämnande skola deltar. Ibland har elever och vårdnadshavare efter önskemål ett enskilt möte på skolan innan terminsstart för att berätta om elevens stödbehov. Efter den slutliga antagningen till gymnasiet i juni har skolan information om vilka elever som behöver stöd på de olika programmen.

Det framkommer i intervjuer med rektorn, lärare och specialpedagogen att det är rektorn som tillsammans med EHT sammanställer informationen från grundskolan. Rektorn berättar att mentorer och undervisande lärare informeras om elevers stödbehov på en konferens som skolsköterskan, kuratorn och rektorn ansvarar för på uppstartsdagarna i augusti. Av intervju med specialpedagog framgår dock att specialpedagogen inte deltar vid denna konferens. Lärare berättar att de vid detta tillfälle får reda på elevers stödbehov samt hur betygen sett ut i årskurs 9 och om det är något ämnesbetyg som fattas. Av intervjuer med lärare framgår även att denna konferens ibland hålls först någon vecka efter det att eleverna har börjat på höstterminen. Lärare berättar vidare att de ibland vänder sig direkt till undervisande lärare på grundskolan under pågående termin för att få reda på vilka stödinsatser som gjorts på grundskolan. Specialpedagogen berättar att fokus vid överlämningskonferensen främst är på sociala och emotionella svårigheter samt frånvaroproblematik. Specialpedagogen säger vidare att överföringen av information kring elevers stödbehov måste formaliseras så att den information som överlämnande grundskolas specialpedagoger har sammanställt kommer Tornedalsskolan till godo. Lärare och elever berättar att det ibland saknas information om elevers stödbehov vid överlämning från grundskolan.

Av till Skolinspektionen inkommen dokumentation framgår att skolans studie- och yrkesvägledare (SYV) efterfrågar information om en elevs stödbehov samt skriftliga omdömen när en elev påbörjar sina studier under pågående läsår. Rektorn berättar att hen ofta får efterlysa information från överlämnande skola då det brukar ta lång tid att få in efterfrågad information.

Granskningen visar att skolan delvis använder informationen från överlämnande skolor för att förbereda mottagandet av eleverna. Lärare berättar att de försöker anpassa undervisningen utifrån de stödbehov de får information om vid överlämningskonferensen. Det kan exempelvis vara att skriva på tavlan, hjälpa eleven att komma igång, att låta eleven redovisa muntligt istället för skriftligt, eller att erbjuda inläsningstjänst. Lärare säger att de träffar eleverna någon vecka innan de får information om stödbehov och att de skapar sig en egen bild av eleven och elevens stödbehov innan de sätter in de stödinsatser eleven hade i grundskolan. Rektorn bekräftar att lärare inte per automatik inför de mindre omfattande stödinsatser som eleven haft på grundskolan utan avvaktar tills de bildat sig en egen uppfattning om vad eleven behöver.

I intervju med rektorn och lärare framkommer att mottagandet följs upp på klasskonferensen inför utvecklingssamtalen, där rektorn, EHT, undervisande lärare deltar och mentorn är föredragande. Lärare har innan klasskonferensen fört in frånvaro och studieresultat på skolans digitala plattform. Vid konferensen ser de tillsammans över om stödinsatserna som kom med överlämningen tillämpats. Ibland händer det att lärare då måste påminnas om dessa stödinsatser, berättar rektorn.

Skolans arbete med att systematiskt, strukturerat och kontinuerligt uppmärksamma olika sorters stödbehov i utbildningen som helhet

Granskningen visar att skolan delvis saknar rutiner och systematik i arbetet med att kontinuerligt uppmärksamma elevers stödbehov i utbildningen som helhet. Av intervjuer med lärare, mentorer och specialpedagogen framgår att arbetet med att uppmärksamma stödbehov sker sporadiskt av enskilda lärare och att det saknas en övergripande struktur som säkerställer att elevers stödbehov alltid uppmärksammas. Av intervjuer med lärare, mentorer, rektorn och specialpedagogen framgår att lärare och mentorer kontinuerligt i sina relativt små undervisningsgrupper uppmärksammar elevers stödbehov genom observationer av och samtal med eleverna. Lärare berättar att de genomför diagnostiska tester. I intervju med lärare och specialpedagog framkommer dock att varken specialpedagogen eller andra lärare delges resultaten från dessa test. Lärare berättar vidare att de tidigt på terminen har mindre inlämningsuppgifter, exempelvis laborationsrapporter, redovisningar eller förhör av läxor för att uppmärksamma stödbehov som inte kommunicerats vid överlämningen. Även genom olika former av bedömningssituationer får lärarna information om elevers stödbehov. Lärare berättar att de uppmärksammar elevers stödbehov snabbt i undervisningen, att de har en individuell dialog med eleverna och att de då märker om eleven har svårigheter. Specialpedagogen berättar dock att det finns lärare som underkänner elever i kurser utan att uppmärksamma elevens stödbehov. I intervju med lärare framkommer vidare att skolans elevhälsa är involverad i processen att uppmärksamma stödbehov på vissa av skolans program. Specialpedagogen besöker regelbundet yrkesprogrammet, men endast utifrån behov det högskoleförberedande programmet. Specialpedagogen berättar att hen vid lektionsbesök kan upptäcka stödbehov genom att en elev är ofokuserad. Specialpedagogen berättar vidare att lärare kan få råd i utformandet av de mindre omfattande stödinsatserna om de har behov av det.

Mentorer berättar att eleverna skriver ett brev till sin mentor i år 1 där eleverna bland annat kan berätta om de behöver stöd. Ett annat sätt som mentorer säger sig uppmärksamma stödbehov på är genom att de ser eleverna i undervisningen och att de märker det på frånvaron. Då tar mentorn kontakt med undervisande lärare för att få mer information. Mentorer berättar också att undervisande lärare brukar signalera om en elev har svårigheter eller har varit frånvarande. Mentorer berättar att de ibland får information om stödbehov från eleven och att de då diskuterar med undervisande lärare och om informationen omvänt kommer från en lärare tar de upp det med eleven. Då ordnar mentorn snabbt ett möte med eleven, enligt mentorerna. Eleverna berättar att mentorerna löpande frågar hur det går för

dem. Vid intervju med mentorer på yrkesprogrammet framkommer att elever med stödbehov har uppmärksammats på det arbetsplatsförlagda lärandet (APL) som då omgående kontaktat APL-ansvariga lärare. Elever berättar att lärare uppmärksammar deras stödbehov och att både lärare och mentorer har en dialog med dem och frågar om de har behov av stöd eller hjälp. En samlad bild av elevens stödbehov träder fram vid klasskonferensen mitt i höstterminen, då även nya stödbehov gemensamt kan uppmärksammas. Det kan vara något som lärare har uppmärksammat och som inte framkommit i överlämningen, berättar rektorn.

Granskningen visar att skolan uppmärksammar olika sorters stödbehov och till viss del uppmärksammar skillnader i stödbehov mellan olika elevgrupper. Av lärarintervjuer framgår att de tidigt uppmärksammar svårigheter med läsförståelse, men att de även ser elevers svårigheter med koncentration och uthållighet samt svårigheter att koncentrera sig på arbetsuppgifter. Lärare berättar vidare att de upptäcker att elever kan ha svårt att genomföra skriftliga prov och att de då anpassar så att eleven får visa sina kunskaper på annat sätt. Det är fler elever med stödbehov på yrkesprogrammet, berättar rektorn. När det gäller pojkars och flickors stödbehov berättar lärare att flickor generellt sett har lättare att formulera sig och att pojkar oftare behöver hjälp att formulera sig i skrift. Pojkar har ofta svårare att koncentrera sig, berättar lärare vidare. Specialpedagogen berättar att flickor drabbas mer av psykisk ohälsa och att pojkarna i större utsträckning har hög frånvaro. Även rektorn säger att flickor i större utsträckning uppvisar psykisk ohälsa, men säger samtidigt att skolan har ett för litet underlag för att kunna dra några slutsatser.

Skolans arbete med att skyndsamt och i samverkan med eleverna kartlägga stödbehoven i alla delar av utbildningen och låta slutsatserna ligga till grund för elevens stödinsatser

Granskningen visar att skolan delvis arbetar med att kartlägga elevers stödbehov men att det saknas organiserade forum för när och hur samverkan kring kartläggningen ska ske. Av till Skolinspektionen inskickat material samt av intervjuer med rektorn, specialpedagogen, lärare och mentorer framgår att elever som befaras att inte nå kunskapskraven ska ges stöd inom ramen för ordinarie undervisning. När det gäller elever med mindre omfattande stödbehov gör lärarna en bedömning av elevens stödbehov genom samtal med eleven i klassrummet. Stödinsatsen baseras på lärarens erfarenhet av elever i behov av stöd, men ibland kan även specialpedagogen rådfrågas vid behov. Detta sker då informellt, berättar specialpedagogen. Lärare berättar vidare att de i samtalet med eleven ser om eleven följer med eller inte i undervisningen och om de märker att det är en återkommande svårighet tar de reda på orsakerna, anpassar efter elevens behov samt kontaktar mentorn. Rektorn berättar att varje undervisande lärare själv dokumenterar elevens mindre omfattande stödinsatser. Om stödinsatserna inte räcker anmäler lärare till EHT som kartlägger elevens stödbehov. Elever med mer omfattande stödbehov diskuteras på EHT:s möten varannan vecka där även uppföljningsdatum bestäms. Det kan vara

specialpedagogen som har en första träff med eleven för att ta reda på orsakerna till stödbehovet, berättar rektorn. Specialpedagogen berättar dock att hen kommer in i processen först när det blir aktuellt att göra pedagogiska utredningar. Elever berättar att både lärare och mentorer talar med dem om deras stödbehov och att detta ofta sker informellt i klassrum eller korridorer samt att mentorn formellt samtalar med eleverna vid utvecklingssamtalen en gång per termin.

Granskningen visar att skolan saknar strukturer för att säkerställa att beslut om elevers stödinsatser skyndsamt når alla berörda. I intervjuer med lärare, rektorn och specialpedagogen framkommer att information om elevers stödbehov når alla berörda först vid klasskonferensen en gång per termin. Information om elevers stödinsatser kan även delges berörd personal vid arbetslagsmöten, men i intervju med lärare och specialpedagogen framkommer att detta inte regelmässigt sker. Mentorer och lärare berättar att utbytet av information gällande elevers stödbehov och stödinsatser oftast sker vid informella möten i arbetsrum eller korridorer. I intervju med lärare framkommer även att de bara känner till stödinsatser i sitt eget ämne fram till klasskonferensen vid mitten av terminen. Lärare berättar vidare att de på klasskonferensen talar om vilka svårigheter elever har och inte vilka stödinsatser de har satt in. I intervju med lärare framkommer att skolan har en digital plattform som endast används för närvarorapportering och för att lägga in elevers studieprestationer och att det är rektorn och mentorerna som har en överblick över elevernas stödinsatser. Specialpedagogen säger att det beror på läraren om mentorn får information om elevers stödinsatser eller ej. Lärare berättar även att det finns en risk att informationen om ändrade stödinsatser inte har uppdaterats om man får eleven i en kurs år 2.

Rektorn berättar att lärarna som är ansvariga för APL har tät kontakt och ett väl fungerande samarbete med APL-handledarna ute på arbetsplatserna och att skolan samtalar med APL-handledaren kring elevens stödbehov om det finns ett sådant. Specialpedagogen berättar att hen även har varit på APL-besök om det har behövts.

Skolans arbete med att på ett strukturerat, kontinuerligt och effektfokuserat sätt samt i samverkan med eleverna utvärdera stödinsatser och låta utvärderingen fungera vägledande för det fortsatta stödarbetet

Granskningen visar att skolan till viss del har strukturer för att kontinuerligt utvärdera elevers stödinsatser och att eleverna då är delaktiga vid utvärderingen. Av till Skolinspektionen inkommen dokumentation och i intervjuer med rektorn och lärare framgår att det på skolan finns tydliga rutiner när det gäller att följa upp och utvärdera mer omfattande stödinsatser. Dessa stödinsatser utvärderas på ett EHT-möte av kurator och skolsköterska, berättar lärare. Om det handlar om en tillfällig insats av specialpedagogen på individnivå utvärderas stödinsatsen vanligtvis efter en månad på ett möte där elev, vårdnadshavare, EHT och mentor och ibland även

undervisande lärare är med, berättar rektorn. Mindre omfattande stödinsatser följer lärare upp i klassrummet, berättar lärare. Rektorn berättar att det är undervisande lärare som ansvarar för att kontinuerligt följa upp hur det går för eleven men att lärarnas uppföljning inte är schemalagd. Lärare berättar vidare att mindre omfattande stödinsatser kan vara tillfälliga och att de i undervisningen märker om eleven klarar det som tidigare var en svårighet. Visserligen säger lärarna att de utvärderar stödinsatserna i nära samarbete med eleverna, men av intervju med specialpedagogen framgår att det är personbundet och att det är alltför stor skillnad i hur lärarna utvärderar. Stödinsatser kan även utvärderas lärarkollegor emellan i informella och spontana möten i arbetsrummet, berättar lärarna. Specialpedagogen säger att rutinerna för mer omfattande stödbehov fungerar men att det finns brister när det gäller att kontinuerligt och i samverkan följa upp och utvärdera mindre omfattande stödinsatser. För de elever som i början av terminen haft mindre omfattande stödinsatser som kommit genom överlämningen från grundskolan utvärderas stödinsatserna gemensamt på klasskonferensen på höstterminen, berättar rektorn.

Lärare berättar att de ser att stödinsatsen ger effekt genom att elevernas resultat på förhör, redovisningar eller bedömningstillfällen förbättras. Specialpedagogen berättar att hen är ett informellt bollplank för lärare när de ska revidera elevers stödinsatser. Lärare på yrkesprogrammet berättar att de har haft stöttning av specialpedagogen i vissa elevgrupper och att de då ser att eleverna klarar sina kurser. Lärare berättar vidare att de förändrar stödinsatserna i dialog med eleverna beroende på den effekt som de ser att stödet ger. Om stödinsatsen inte gett avsedd effekt justerar läraren stödinsatsen och om stödet fortfarande inte ger effekt formaliseras det, berättar lärare. Mentorn meddelas sedan om ändringen och mentorn ansvarar för att föra vidare informationen om reviderade stödinsatser, berättar lärare.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver se till att relevant information om elevers individuella stödbehov från överlämnande grundskola ges till berörd personal i god tid och att informationen används för att förbereda mottagandet av eleven. I detta ingår även att se till att samtlig berörd personal från elevhälsan deltar i arbetet.
- Rektorn behöver se till att elevers stödbehov i samverkan uppmärksammas, kartläggs och utvärderas samt att information om stödinsatser skyndsamt meddelas berörd personal.

Skolinspektionens granskning visar att Tornedalsskolan har bristande strukturer och rutiner för att systematiskt och med hjälp av i elevhälsan relevanta kompetenser ta

emot relevant information om elevers stödbehov och stödinsatser från överlämnande grundskolor. Vidare saknar skolan en struktur som garanterar att samtliga undervisande lärare tar del av informationen och använder den för att förbereda mottagandet av eleverna. Granskningen visar vidare att skolan saknar välkända strukturer som tydliggör hur elevers stödbehov ska uppmärksammas, kartläggas och utvärderas. Det finns en struktur på skolan som innebär att information om elevers stödbehov och stödinsatser framförallt förmedlas informellt, vilket gör att information om elevers stödinsatser inte regelmässigt och skyndsamt meddelas samtlig berörd personal.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn ser till att skapa tydligare strukturer och rutiner för att skyndsamt och systematiskt samt med relevant kompetens ta emot, sammanställa och förmedla informationen till undervisande lärare för att förbereda mottagandet av eleven samt de stödinsatser som behövs. Skolinspektionen rekommenderar vidare att rektorn ser till att det finns tydliga rutiner för att uppmärksamma och kartlägga elevers stödbehov så att det sker skyndsamt och i samverkan med andra lärare samt elevhälsans personal, i synnerhet med specialpedagogen, och att kartläggningen fokuserar på elevens individuella stödbehov. Skolinspektionen rekommenderar också att rektorn skapar rutiner och strukturer för att kontinuerligt utvärdera stödinsatserna med tydligt syfte på effekten av insatsen och att utvärderingen även är vägledande för det fortsatta stödarbetet. Utöver detta bör rektorn se till att det finns strukturer och väl förankrade rutiner för att informera om elevers stödinsatser till all berörd personal.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning styr och stödjer rektor mentorernas arbete med syfte på att skyndsamt uppmärksamma och samordna elevernas stödbehov i utbildningen som helhet?

Inom detta område granskas i vilken utsträckning stödarbetet i gymnasieskolan bedrivs med kvalitet i fråga om mentorernas särskilda ansvar för att skyndsamt uppmärksamma och samordna elevernas stödbehov.

Skolinspektionen bedömer att rektorn *i flera delar* styr och stödjer mentorernas arbete med syfte på att skyndsamt uppmärksamma och samordna elevernas stödbehov i utbildningen som helhet *men utvecklingsområden finns*.

Skolinspektionens granskning visar sammanfattningsvis att rektorn har gett mentorerna förutsättningar att följa upp elevernas studiesituation. Granskningen visar vidare att rektorn har skapat gemensamma riktlinjer för att mentorerna ska kunna genomföra sitt uppföljningsuppdrag inom ramen för mentorsuppdraget. Skolinspektionens granskning visar även att rektorn till viss del följer upp mentorernas uppföljningsuppdrag och att rektorn har gett mentorerna vissa förutsättningar att samordna och förmedla information om elevers stödinsatser vidare. Slutligen visar

granskningen att det finns vissa rutiner för att överlämna information mellan mentorer vid mentorsbyte.

Rektorns arbete med att tydliggöra mentorns uppföljningsansvar och att styra och stödja uppföljningsarbetet genom gemensamma riktlinjer och goda förutsättningar

Granskningen visar att rektorn har gett mentorerna förutsättningar att följa upp elevernas studiesituation. Av skolans beskrivning av mentorsuppdraget och av intervjuer med rektorn och mentorer framgår att mentorsuppdraget ingår i lärartjänsten och att varje mentor har en halvtimmes schemalagd mentorstid med sin mentorsgrupp varje vecka. Rektorn berättar att de försöker organisera mentorskapet så att mentorerna i år 1 även har sina mentorselever i undervisningen. Mentorerna träffar sina mentorselever i grupp på mentorstiden en gång i veckan och individuellt vid utvecklingssamtalet. Många mentorer träffar dessutom sina mentorselever i undervisningen och det händer att elever stannar kvar efter lektionen för ett enskilt samtal, berättar mentorer. Dessa samtal kan vara på initiativ av eleven, på grund av hög frånvaro, eller för att mentorn har fått information från en annan undervisande lärare om mentorseleven. Mentorsträffarna är gruppvis och stående punkter är närvaro och viktig information inför veckan som exempelvis kommande examinationer. Mentorer berättar att rektorn gett dem direktiv att kontinuerligt följa upp elevernas frånvaro, studiesituation och kunskapsutveckling. Vidare berättar mentorer att de kan anmäla ett elevärende till EHT:s måndagsmöte om det är något som de vill att specialpedagogen ska hjälpa till med. Rektorn säger att hen inte säkerställer att elevers stödbehov diskuteras under utvecklingssamtalet och att det är något som skolan behöver utveckla.

Granskningen visar att rektorn har skapat gemensamma riktlinjer för att mentorerna ska kunna genomföra sitt uppföljningsuppdrag inom ramen för mentorsuppdraget. Av till Skolinspektionen inkommen dokumentation och av intervjuer med rektorn och mentorer framgår att det på skolan finns riktlinjer när det gäller mentors uppföljning av mentorselevers närvaro, kunskapsutveckling och studiesituation. Skolan har en digital plattform där elevernas frånvaro och studieresultat löpande läggs in. Av riktlinjerna framgår att inför klasskonferensen, där mentorn är föredragande för sin mentorsgrupp, ska alla undervisande lärare ha uppdaterat elevernas utveckling mot kunskapskraven på den digitala plattformen. Mentorer ska också ha kontinuerlig kontakt med elever, vårdnadshavare och berörda lärare.

Mentorer berättar att de ansvarar för att följa upp sina mentorselevers studiesituation och närvaro och uttrycker ett tydligt ansvar för sina mentorselever. Mentorer berättar exempelvis att elever som har ett stort behov av stöd tar mycket tid i anspråk för samordning och dokumentation. Enligt mentorerna kan de få en överblick av sina mentorselevers frånvaro och kunskapsutveckling genom den digitala plattformen, men informationen där är inte alltid uppdaterad. Av intervju med mentorer framgår att de får en helhetsbild av elevernas situation först vid klasskonferensen inför utvecklingssamtalen, då informationen på den digitala plattformen är

uppdaterad. Skolan har skolcoacher som arbetar uppsökande och ringer till elever om de är frånvarande, berättar mentorer. Av intervjuer med mentorer och elever framgår att mentorerna endast har schemalagda individuella träffar med sina mentorselever vid utvecklingssamtalet, men att de utöver detta har informella samtal i samband med mentorstid eller lektioner. Mentorerna på yrkesprogrammet uppger att de träffar sina elever ofta men att de inte alltid har mentorstiden då de sammanför de veckovisa träffarna för sina mentorselever i olika årskurser. Av elevintervjuer framgår att det varierar hur ofta eleverna har mentorstid och att de har svårt att separera undervisningstid från mentorstid.

Granskningen visar att rektorn till viss del följer upp mentorernas uppföljningsuppdrag. Rektorn berättar att hen följer upp mentorernas uppföljningsuppdrag på klasskonferensen, via informella samtal med mentorerna och att hen även följer upp mentorsuppdraget på medarbetarsamtalet, samt genom att se att mentorerna dokumenterar i den digitala plattformen.

Rektorns arbete med att tydliggöra mentorns samordningsansvar och utforma gemensamma former och ge goda förutsättningar för arbetet

Granskningen visar att rektorn har gett mentorerna vissa förutsättningar att samordna och förmedla information om elevers stödinsatser vidare. Av inkommen dokumentation samt genom intervjuer med rektorn och mentorer framgår att det är mentorernas ansvar att förmedla information om en elevs stödbehov vidare till alla berörda. Lärare ska informera mentorn när de har satt in mindre omfattande stödinsatser. Mentorer och lärare utbyter information om elevers stödbehov vid klasskonferenser, arbetslagsmöten och inte minst genom informella samtal. Därutöver har mentorn möjlighet att få information om deras mentorselevers studieprestationer och närvaro genom den digitala plattformen. Mentorn ska löpande informeras om mindre omfattande stödinsatser som lärare sätter in och sedan informera elevens övriga lärare. Lärare berättar att de informerar mentorn om de uppmärksammar stödbehov eller sätter in mindre omfattande stödinsatser för en elev. Mentorer berättar dock att det händer att lärare inte informerar dem om elevers stödbehov och att det först uppmärksammas på klasskonferensen. Mentorer berättar vidare att de koordinerar elevens stödinsatser och ansvarar för att förmedla information om stödbehov och stödinsatser till alla berörda. Mentorer hjälper också sina mentorselever att få överblick över sina uppgifter, kontaktar lärare för att samordna insatserna och ansvarar för att se till att stödet går att genomföra. Mentorerna letar efter lediga tider i schemat och om det inte går att lösa tar de kontakt med rektorn och schemaläggaren.

I intervju med lärare framkommer att det är mentorns roll att se elevens behov i utbildningen som helhet. Lärare berättar att det är informella möten i arbetsrummet som dominerar när det gäller informationsutbyte mellan lärare och mentorer och att det formella forumet framförallt är klasskonferensen. Mentorer och rek-

torn uppger att mentorerna har en överblick över sina mentorselevers studiesituation eftersom det är en liten skola och att mentorerna ansvarar för ett fåtal mentorselever och ger exempel på att det kan vara fyra elever i en mentorsgrupp. Dock framgår av intervju med lärare att information om elevers stödbehov inte alltid kommuniceras vidare till mentor och omvänt att mentor inte alltid kommunicerar elevers stödbehov till lärare. Mentorerna berättar vidare att rektorn och EHT har EHT-möte en gång i veckan där de diskuterar elever med större stödbehov och att de då i egenskap av mentor kan vara med på mötet och ge information om eleven. Av intervjuer med APL-handledare framgår att de får tydlig information av mentorerna på yrkesprogrammet om elevers eventuella behov av stöd vid ett möte på skolan inför APL-perioden. Mentorerna kommer ut på platsbesök flera gånger under APL-perioden och följer upp elever som har någon form av stödbehov, berättar APL-handledare.

Granskningen visar att det finns vissa rutiner för att överlämna information mellan mentorerna vid mentorsbyte. Mentorerna berättar att mottagande mentor får information om elevens studiesituation och tar över alla dokument om eleven vid en överlämning av mentorskapet. Ett möte mellan avlämnande och mottagande mentor samt elev bokas och genomförs. I den digitala plattformen finns information om elevens studieprestationer och frånvaro som den mottagande mentorn kan ta del av. Mentorerna berättar dock att det inte finns några skrivna riktlinjer för hur detta ska gå till. Rektor säger att överlämning av information mellan mentorerna sker genom att de helt enkelt bokar ett möte med varandra.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver se till att det finns goda förutsättningar och rutiner för mentorerna att förmedla information om elevers stödbehov till alla berörda.

Skolinspektionens granskning visar att mentorerna inte har tillräckliga förutsättningar för att förmedla information om elevers stödbehov till alla berörda. Mentorerna och lärarna delar framförallt information om elevers stödbehov och stödinsatser informellt med varandra, vilket gör att berörda lärare inte alltid blir informerade.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn ger mentorerna förutsättningar och utformar gemensamma arbetsformer för att samordna och förmedla information till all berörd personal. Arbetet kan påbörjas med att rektorn initierar samtal i arbetslagen om hur förmedlingen av information om elevers stödbehov kan göras.

På Skolinspektionens vägnar

X Jenny Fahlman

Beslutsfattare

Signerat av: Jenny Fahlman

X Joakim Olofsson

Föredragande

Signerat av: Joakim Olofsson

I handläggningen av ärendet har även utredarna James Sjöström och Ingrid Jacobsson deltagit.

Bilaga 1: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionens utredare Joakim Olofsson och James Sjöström genomförde granskningen av Tornedalsskolan i Haparanda kommun via digitala intervjuer och telefonsamtal den 9-12 februari 2021. Det går 197 elever på skolan av vilka 116 elever går på yrkesförberedande program och 81 på högskoleförberedande program. Skolinspektionen har granskat ekonomiprogrammet, där det går 21 elever varav 9 flickor och 12 pojkar, samt vård- och omsorgsprogrammet där det går 20 elever varav 14 flickor och 6 pojkar. I skolans lokaler finns det även andra skolenheter, vilka erbjuder andra gymnasieprogram.

Bilaga 2: Underlag för bedömning tematisk kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Tre intervjuer med elever
- Två gruppintervjuer med lärare
- Två gruppintervjuer med mentorer
- En intervju/ gruppintervju med skolans specialpedagogiska personal
- Två intervjuer med APL-handledare
- En intervju med APL-samordnare
- En intervju med rektor
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Bedömningsområden

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av framtagna kvalitetskriterier, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet.

Inom respektive område granskas följande:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning kännetecknas skolans stödarbete av skyndsamhet, hög elevdelaktighet och en helhetssyn på elevens skolsituation?

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning styr och stödjer rektor mentorernas arbete med sikte på att skyndsamt uppmärksamma och samordna elevernas stödbehov i utbildningen som helhet?

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
<https://www.skolinspektionen.se/aktuellt/pagaende-inspektioner/arbetet-med-individuella-stodinsatser-i-gymnasieskolan/>

Bilaga 3: Författningsstöd

Bedömningsområde 1

Författningsstöd

1 kap. 10 §, 2 kap. 10 och 25 §§ samt 3 kap. 5, 7, 8, 9 och 12 j §§ skollagen (2010:800).

Förordningen (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 2.1 Kunskaper samt 2.6 Rektorns ansvar.

Bedömningsområde 2

Författningsstöd

2 kap. 10 §, 3 kap. 5, 7 och 9 §§ samt 15 kap. 19 a § skollagen 2010:800).

Förordningen (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 2.1. kunskaper samt 2.6 Rektorns ansvar.